

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI CẤP TRƯỜNG NĂM HỌC 2023- 2024

Môn: Toán Lớp: 9

Thời gian làm bài: 150 phút (Không kể thời gian phát đề)

Họ và tên: Lớp: Số báo danh: Phòng thi:	<u>Mã phách</u>
--	------------------------

✂-----

<u>Điểm bằng số</u>	<u>Điểm bằng chữ</u>	<u>Chữ ký của GK1</u>	<u>Chữ ký của GK2</u>	<u>Mã phách</u>

Đề:

Câu 1: (5 điểm)

1. Cho $Q = \left(\frac{\sqrt{1+a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} + \frac{1-a}{\sqrt{1-a^2}-1+a} \right) \left(\sqrt{\frac{1}{a^2}-1} - \frac{1}{a} \right) \sqrt{a^2-2a+1}$ (với $0 < a < 1$).

a) Rút gọn Q .

b) So sánh Q và Q^3 .

2. Tính giá trị của biểu thức:

$$P = \frac{1}{2\sqrt{1}+1\sqrt{2}} + \frac{1}{3\sqrt{2}+2\sqrt{3}} + \frac{1}{4\sqrt{3}+3\sqrt{4}} + \dots + \frac{1}{2025\sqrt{2024}+2024\sqrt{2025}}$$

Câu 2: (5 điểm)

a) Trên bảng ban đầu ghi số 2 và số 4. Ta thực hiện cách viết thêm các số lên bảng như sau: nếu trên bảng đã có hai số, giả sử là a, b ; $a \neq b$, ta viết thêm lên bảng số có giá trị là $a+b+ab$. Hỏi với cách thực hiện như vậy, trên bảng có thể xuất hiện số 123456 được hay không? Giải thích.

b) Giải phương trình: $x^2 - x - 4 = 2\sqrt{x-1}(1-x)$.

Câu 3: (3 điểm) Cho các số thực dương x, y, z thỏa mãn $xy + yz + zx \geq x + y + z$.

Chứng minh rằng: $\frac{x^2}{\sqrt{x^3+8}} + \frac{y^2}{\sqrt{y^3+8}} + \frac{z^2}{\sqrt{z^3+8}} \geq 1$.

Câu 4: (3 điểm) Cho ΔABC , biết rằng $3A + 2B = 180^\circ$. Chứng minh: $AB^2 = BC^2 + AB.AC$

Câu 5: (4 điểm) Cho tam giác đều ABC có cạnh bằng a . Hai điểm M, N lần lượt di động trên hai đoạn thẳng AB, AC sao cho $\frac{AM}{MB} + \frac{AN}{NC} = 1$. Đặt $AM = x, AN = y$

Chứng minh: $MN = a - x - y$.

...../.....

HƯỚNG DẪN CHẤM THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9 CẤP TRƯỜNG
MÔN: TOÁN

Câu	Đáp án	Điểm
1.1	<p>a) Với $0 < a < 1$, ta có:</p> $Q = \left(\frac{\sqrt{1+a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} + \frac{1-a}{\sqrt{1-a^2}-1+a} \right) \cdot \left(\sqrt{\frac{1}{a^2}-1} - \frac{1}{a} \right) \sqrt{a^2-2a+1}$ $= \left(\frac{\sqrt{1+a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} + \frac{\sqrt{(1-a)^2}}{\sqrt{(1-a)(1+a)}-\sqrt{(1-a)^2}} \right) \cdot \left(\sqrt{\frac{1-a^2}{a^2}} - \frac{1}{a} \right) \sqrt{(a-1)^2}$ $= \left(\frac{\sqrt{1+a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} + \frac{\sqrt{(1-a)^2}}{\sqrt{(1-a)}(\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a})} \right) \cdot \left(\frac{\sqrt{(1-a)(1+a)}}{a} - \frac{1}{a} \right) a-1 $ $= \left(\frac{\sqrt{1+a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} + \frac{\sqrt{1-a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} \right) \cdot \frac{\sqrt{(1-a)(1+a)}-1}{a} (1-a)$ $= \frac{\sqrt{1+a}+\sqrt{1-a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} \cdot \frac{2\sqrt{(1-a)(1+a)}-(1+a)-(1-a)}{2a} (1-a)$ $= \frac{\sqrt{1+a}+\sqrt{1-a}}{\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a}} \cdot \frac{-(\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a})^2}{2a} (1-a)$ $= -\frac{(\sqrt{1+a}+\sqrt{1-a})(\sqrt{1+a}-\sqrt{1-a})}{2a} (1-a)$ $= -\frac{(1+a)-(1-a)}{2a} (1-a) = -\frac{2a}{2a} (1-a) = a-1.$	2,0
	<p>b) Do $1 > a > 0 \Rightarrow 0 > a-1 > -1 \Rightarrow 1 > (a-1)^2 > 0$.</p> <p>Xét $Q^3 - Q = (a-1)((a-1)^2 - 1) > 0$. Vậy $Q^3 > Q$.</p>	1.0đ
1.2	$P = \frac{1}{2\sqrt{1}+1\sqrt{2}} + \frac{1}{3\sqrt{2}+2\sqrt{3}} + \frac{1}{4\sqrt{3}+3\sqrt{4}} + \dots + \frac{1}{2025\sqrt{2024}+2024\sqrt{2025}}$ <p>Với $n \in \mathbb{N}^*$, ta có:</p> $\frac{1}{(n+1)\sqrt{n}+n\sqrt{n+1}} = \frac{1}{\sqrt{n+1} \cdot \sqrt{n} \cdot (\sqrt{n+1} + \sqrt{n})}$ $= \frac{\sqrt{n+1}-\sqrt{n}}{\sqrt{n+1} \cdot \sqrt{n} \cdot (n+1-n)} = \frac{\sqrt{n+1}-\sqrt{n}}{\sqrt{n+1} \cdot \sqrt{n}} = \frac{1}{\sqrt{n}} - \frac{1}{\sqrt{n+1}}$ <p>Áp dụng kết quả trên, ta được:</p>	2.0đ

	$P = \frac{1}{\sqrt{1}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{4}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2024}} - \frac{1}{\sqrt{2025}}$ $= \frac{1}{\sqrt{1}} - \frac{1}{\sqrt{2025}} = 1 - \frac{1}{45} = \frac{44}{45}$	
2.a	<p>Đặt $k = ab + a + b = (a+1)(b+1) - 1$.</p> <p>Nếu trong 2 số a, b tồn tại một số chia 3 dư 2 thì k chia 3 dư 2.</p> <p>Ban đầu trên bảng gồm có số 2 và số 4 (một số chia 3 dư 1; một số chia 3 dư 2). Suy ra tại mọi thời điểm, trên bảng luôn chỉ có một số chia 3 dư 1 và các số còn lại chia 3 dư 2. Do đó với cách thực hiện như đề bài, trên bảng không thể xuất hiện số 123456 (Vì số 123456 chia hết cho 3).</p>	2,5đ
2.b	<p>Điều kiện xác định: $x \geq 1$.</p> <p>Ta có: $x^2 - x - 4 = 2\sqrt{x-1}(1-x) \Leftrightarrow x^2 + 2x\sqrt{x-1} + x - 1 - 2(x + \sqrt{x-1}) - 3 = 0$</p> <p>Đặt $x + \sqrt{x-1} = y$ (điều kiện $y \geq 1$).</p> <p>Phương trình trở thành $y^2 - 2y - 3 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} y = -1 \\ y = 3 \end{cases} \Leftrightarrow y = 3$ (do $y \geq 1$)</p> <p>Khi đó: $x + \sqrt{x-1} = 3 \Leftrightarrow \sqrt{x-1} = 3 - x \Leftrightarrow \begin{cases} 1 \leq x \leq 3 \\ x^2 - 7x + 10 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 \leq x \leq 3 \\ x = 2 \\ x = 5 \end{cases} \Leftrightarrow x = 2$</p> <p>Vậy phương trình có nghiệm duy nhất $x = 2$.</p>	2,5 đ
3	<p>Ta có $\sqrt{x^3+8} = \sqrt{(x+2)(x^2-2x+4)} \stackrel{AM-GM}{\leq} \frac{x+2+x^2-2x+4}{2} = \frac{x^2-x+6}{2}$</p> <p>Tương tự $\sqrt{y^3+8} \leq \frac{y^2-y+6}{2}$; $\sqrt{z^3+8} \leq \frac{z^2-z+6}{2}$.</p> <p>- Suy ra $\frac{x^2}{\sqrt{x^3+8}} + \frac{y^2}{\sqrt{y^3+8}} + \frac{z^2}{\sqrt{z^3+8}} \geq 2 \cdot \left(\frac{x^2}{x^2-x+6} + \frac{y^2}{y^2-y+6} + \frac{z^2}{z^2-z+6} \right)$. (*)</p> <p>- Lại có: $\frac{a^2}{u} + \frac{b^2}{v} + \frac{c^2}{w} \geq \frac{(a+b+c)^2}{u+v+w} \quad \forall a, b, c, u, v, w > 0$ (1)</p> <p>- Áp dụng (1) và (*) ta thu được</p> $\frac{x^2}{\sqrt{x^3+8}} + \frac{y^2}{\sqrt{y^3+8}} + \frac{z^2}{\sqrt{z^3+8}} \geq \frac{2(x+y+z)^2}{x^2+y^2+z^2-(x+y+z)+18} \quad (2)$ <p>Ta cần chứng minh: $\frac{2(x+y+z)^2}{x^2+y^2+z^2-(x+y+z)+18} \geq 1$</p> <p>$\Leftrightarrow x^2+y^2+z^2+4(xy+yz+zx) \geq 18-(x+y+z)$</p> <p>$\Leftrightarrow (x+y+z)^2 + (x+y+z) + 2(xy+yz+zx) - 18 \geq 0$.</p> <p>$\Leftrightarrow (x+y+z)^2 + 3(x+y+z) - 18 \geq 0$ (Vì $xy+yz+zx \geq x+y+z$)</p>	3 đ

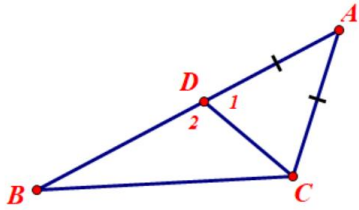
$$\Leftrightarrow (x+y+z-3)(x+y+z+6) \geq 0. \quad (3)$$

Ta có: $(x+y+z)^2 \geq 3(xy+yz+zx) \geq 3(x+y+z)$ nên $x+y+z \geq 3 \Rightarrow (3)$ đúng.

Từ (1), (2), (3) suy ra điều phải chứng minh.

Dấu “=” $\Leftrightarrow x=y=z=1$

4

Ta có $2B + 3A = 180^\circ = A + B + C \Rightarrow C = B + 2A > B + A \Rightarrow$ trong $\triangle ABC$ có góc C lớn nhất \Rightarrow cạnh AB lớn nhất. Trên cạnh BC lấy điểm D sao cho $AD=AC$
 $\Rightarrow AB \cdot AD = AB \cdot AC$ (1)

Lại có:

$$D_2 = 180^\circ - D_1 = 180^\circ - \frac{180^\circ - A}{2} = 180^\circ - \frac{2B + 3A - A}{2} = 180^\circ - A + B = ACB$$

$$\Rightarrow \triangle BDC \sim \triangle BCA \Rightarrow \frac{BC}{BD} = \frac{AB}{BC} \Rightarrow AB \cdot BD = BC^2 \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra : $BC^2 + AB \cdot AC = AB \cdot BD + AB \cdot AD = AB \cdot (BD + AD) = AB^2$

3đ

5

Ta có:

$$\frac{AM}{MB} + \frac{AN}{NC} = 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{AM}{AB - AM} + \frac{AN}{AC - AN} = 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{x}{a-x} + \frac{y}{a-y} = 1$$

$$\Leftrightarrow x(a-y) + y(a-x) = (a-x)(a-y)$$

$$\Leftrightarrow a^2 - 2ax - 2ay + 3xy = 0$$

$$\Leftrightarrow a^2 + x^2 + y^2 - 2ax - 2by + 2xy = x^2 + y^2 - xy$$

$$\Leftrightarrow (a-x-y)^2 = x^2 + y^2 - xy \quad (1)$$

Kẻ $MH \perp AC$

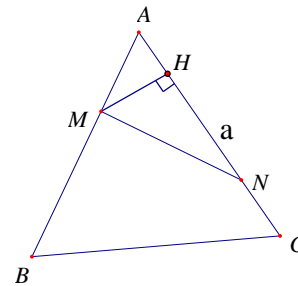
Ta có $\angle MAH = 60^\circ$ (do $\triangle ABC$ đều)

$$\triangle AHM \text{ vuông tại H: } MH = x \cdot \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} x$$

$$AH = x \cdot \cos 60^\circ = \frac{x}{2}$$

$$HN = y - \frac{x}{2}$$

Áp dụng ĐL Pitago trong tam giác vuông $\triangle MNH$

4đ

$$MN^2 = MH^2 + HN^2 = \left(\frac{x\sqrt{3}}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{x}{2}\right)^2 = x^2 + y^2 - xy \quad (2)$$

Từ (1) và (2), suy ra: $MN^2 = (a-x-y)^2 \Leftrightarrow MN = |a-x-y|$

Vì $\frac{x}{a-x} < 1$ nên $x < \frac{a}{2}$; $\frac{y}{a-y} < 1$ nên $y < \frac{a}{2}$

$$\begin{cases} x < \frac{1}{2}a \\ y < \frac{1}{2}a \end{cases} \Rightarrow x+y < a \text{ nên } a-(x+y) > 0 \text{ hay } a-x-y > 0$$

Vậy $MN = a-x-y$ (đpcm)